

Трипільська культура

Панорама с. Трипілля

Дослідження

- ▶ 110 років тому - а саме 1897-го - український археолог Вікентій Хвойка вперше знайшов і дослідив пам'ятки Трипільської культури. Понад століття вивчаючи їх, вчені-археологи нині датують вік цих пам'яток 7-ма тисячами років. Про Трипільську культуру - розмова з членом Спілки народних майстрів України Людмилою Смоляковою. Вона першою почала працювати над реконструкцією трипільської кераміки: предметів гончарства з малюнками місячного календаря, тварин, людей. А ще надзвичайної краси дрібної пластики - керамічних фігурок, що зображують тварин і людей.
- ▶ У її доробку понад тисячу першозразків різноманітних предметів Трипільської культури, якою вона захоплюється, відколи 6 років тому вперше взяла в руки глину. І вона переконана, що Трипільською культурою, а завдяки їй і Україною, можна зацікавити світ...

Кам'яна ступка

Ритуальний посуд із каменю

► На посуді найчастіше зображували Матір-Землю — найшанованішу богиню. Досить часто на посуді трипільців трапляється зображення змія, який є символом весни. Мабуть, тому спіраль, у яку згортається змія, була також поширеним символом. Якби ви перенеслися в минуле й подивилися на трипільське поселення згори, то за планом воно нагадало б вам ту саму спіраль. Вона для трипільців була символом того, чому слід поклонятися, а можливо, і боятися.

Ритуальный глиняный посуд

Посуд з орнаментом у вигляді спіралі - змія

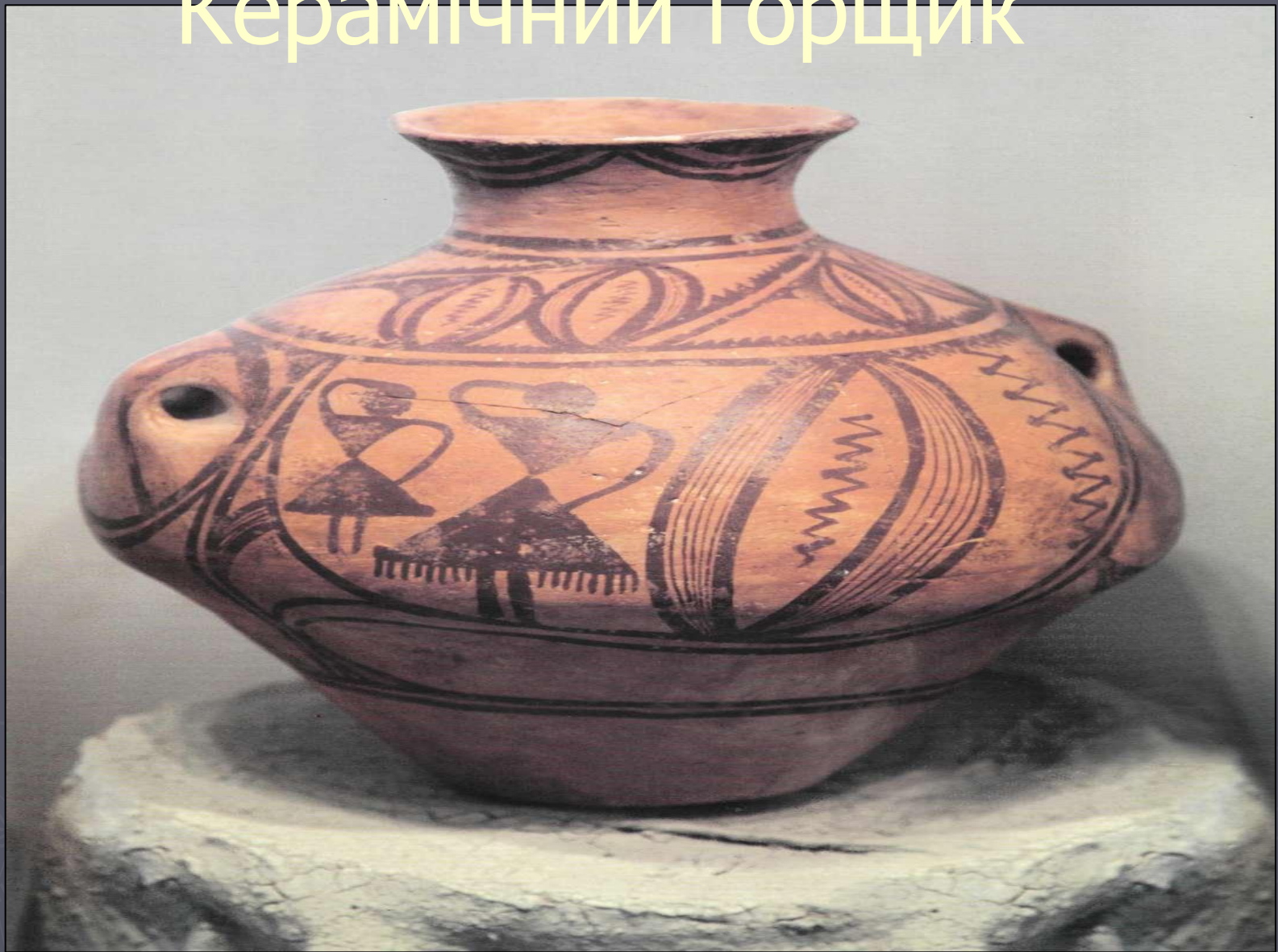
Посуд із зображенням охоти на лева

Кераміка Трипільської культури

Керамічний горщик

Залишки кераміки з розкопок. Зооморфна чаша. Модель житла трипільців. Кам'яні знаряддя, жіночі статуетки

Узагалі, головною прикметою трипільської культури є кераміка. Недаремно трипільську культуру називають культурою мальованої кераміки. Посуд трипільців був як ліпний, так і гончарний. Його випалювали в печах. Посуд виготовляли для кухонного, столового та релігійного призначення. Трипільці розфарбовували посуд переважно трьома кольорами: червоним, білим (уважалися символами вогню) та чорним. При цьому кожна місцевість, навіть кожне поселення мали свій улюблений орнамент, притаманний тільки цій місцевості. Типовою формою глечиків є груша, трапляються глеки з вузьким горлом, гострими боками.

Трипільці обожували природу. Імена їхніх богів невідомі, але ми знаємо, що вони, як і всі землеробські народи, найбільше шанували божества родючості, богів сонця та місяця, а також богів, які були покровителями худоби.

Глиняна фігурка тварини

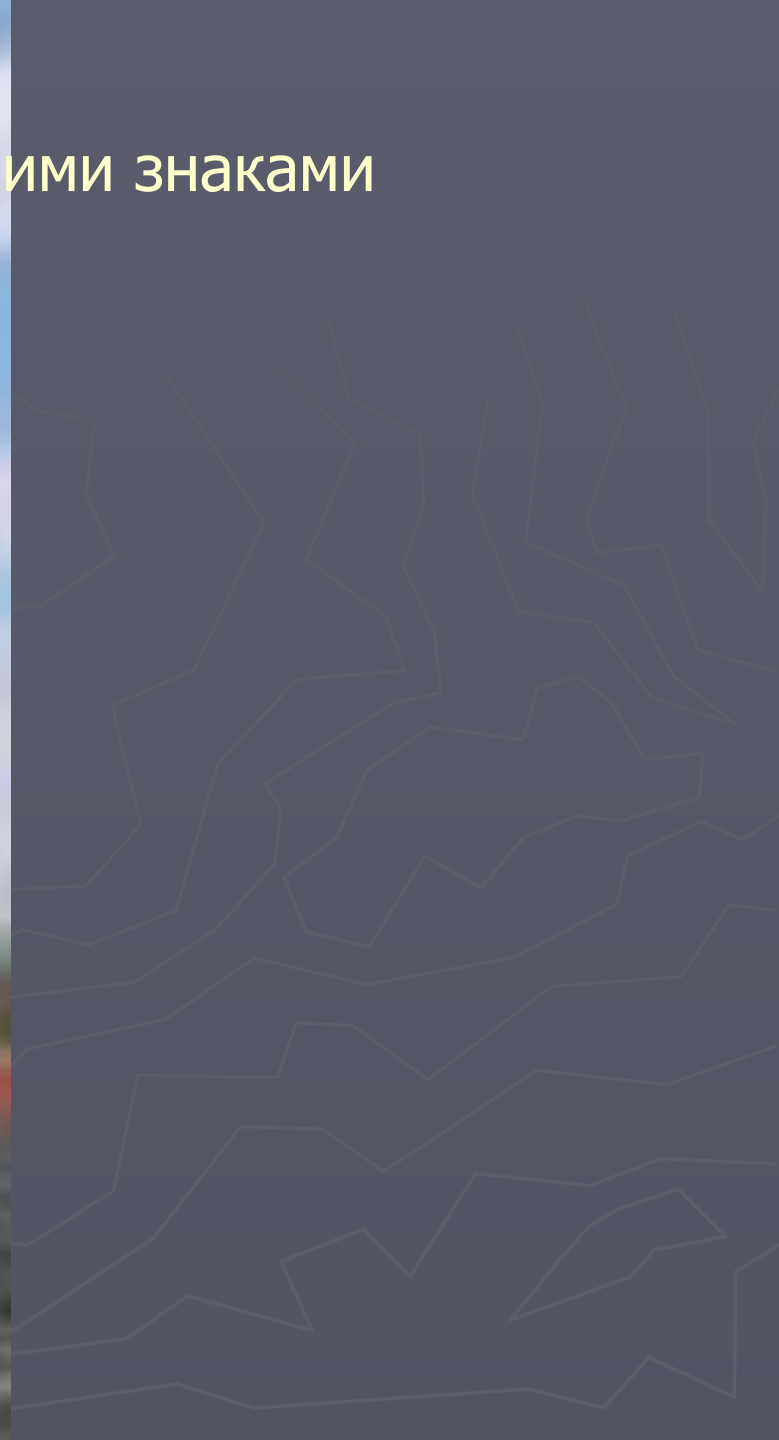
Фігурка худоби

Глиняна скулптура людини

Глиняна фігурка з магічними знаками

Дерев'яна скульптурка богині родючості

Богиня Родючості

Богиня землі, плодороддя

- ▶ Деякі міста існували до 80 років, а потім трипільці спалювали старі будинки і будували нові. Як відомо, трипільці не були войовничим народом. Напевно, їм самим стали загрожувати войовничі сусіди. Трипільці вміли виготовляти знаряддя не лише з каменя, а й з міді, які побутували одночасно. Це було типовим явищем для середини неоліту. Відомо, що, крім великої та малої рогатої худоби, трипільці почали розводити коней.

Прообраз трипільського житла. Глина.

Житло трипільців

Музей Трипільського житла,
с. Легедзине

► Предмети домашнього вжитку, релігійного призначення трипільці прикрашали символами родючості, життя, сонця, особливо вони шанували сім'ю та рід. Пам'ятки мистецтва, предмети домашнього вжитку, одяг, способи розфарбовування посуду свідчать про те, що трипільська культура була світлою, життєрадісною, привабливою. Трипільці любили природу і бажали добра всім навколо себе. Культура трипільців, як це не раз бувало в історії людства, поступово згасла наприкінці II тис. до н. є. Причини її зникнення нині не з'ясовані.

Вікентій
Хвойко

Трипільська культура

Розкопки під Городищем

Кухонний посуд трипільців